

VAKANTIES OP HET WATER

Frits Hommersom is sedert 20 jaar als advocaat gespecialiseerd in uiteenlopende geschillen inzake pleziervaartuigen en beschikt over, zowel scheepstechnisch als qua regelgeving, veel nautische kennis. Helaas zijn geschillen niet altijd te voorkomen en daarover gaan de columns waar Frits in diverse bladen en op online kanalen schrijft. Met name over hoe diverse zaken zijn opgelost dan wel voorkomen hadden kunnen worden.

Boot huren van een particulier (opties, tips en regels).

Wil je een boot huren van een particulier, of een boot delen met iemand anders? Dan is het handig om te weten welke bootdeelplatforms er zijn, hoe het werkt en waar je op moet letten. In dit artikel krijg je wat achtergrond over waar het delen van boten vandaan komt, de juridische haken en ogen die er bij horen, plus de verschillende bootdeel-opties met alle voor- en nadelen.

Achtergrond deeleconomie.

Voor wie zich afvraagt waar de hele hype rond gedeeld eigendom vandaan komt: onderzoekers zeggen dat de ontwikkelingen begonnen met de digitalisering. Op het moment dat de cd verdween en muziek overal digitaal beschikbaar kwam, was deze ineens niet meer alleen van jou maar van iedereen. Muziek, boeken, films; alles wordt gedeeld. Tegelijkertijd werd het mogelijk om spullen aan elkaar te verkopen via platforms als Marktplaats en eBay, zonder hulp van een tussenhandelaar.

Van digitaal naar fysiek delen.

Even een fotootje maken, je spullen op internet plaatsen en de hele wereld ziet wat jij te bieden hebt. De onderlinge handel explodeerde en de stap van digitaal naar fysiek delen bleek niet meer zo groot. Al snel werden auto's, kamers, wasmachines, gereedschap en zelfs etenswaren gedeeld en kwam de deeleconomie tot bloei. Tegenwoordig wordt delen allang niet meer als een trend gezien en is het een veelbelovende economische ontwikkeling die indrukwekkende groeicijfers laat zien.

“Onderzoek: 3% was geïnteresseerd in verhuur en 6% om zijn boot te delen”

Boot delen: onderzoek.

Maar worden er ook boten gedeeld? Een onderzoek van watersporttijdschrift Waterkampioen uit 2014 onder bijna 1900 watersporters leverde interessante uitkomsten op. Hoewel de deeleconomie nog in de kinderschoenen stond, bleek er wel degelijk interesse in het delen van boten. Van de Nederlandse bootbezitters was 3% geïnteresseerd in de verhuur van zijn boot en nog eens 6% geïnteresseerd om zijn boot te delen met anderen. Daarbuiten dacht nog eens 2% aan andere opties, zoals het delen van de boot met kinderen of andere familie.

Boot delen: cijfers.

Maar de meeste eigenaars (89%) wilden hun boot dus níet verhuren of delen. De belangrijkste reden is dat de boot veel zélf gebruikt wordt (33%), gevolgd door vrees voor schade (25%), omdat men het geld niet nodig heeft (20%) en omdat men bang is voor een vieze boot bij oplevering (9%). Ook al toont onderzoek aan dat boten het overgrote deel van het seizoen stil liggen, blijft het grootste obstakel dus de beschikbaarheid van een gedeelde boot tijdens vrije dagen, weekenden en vakanties.

Boot delen anno nu.

Op dit moment staat de deeleconomie op een bepaalde manier nog steeds in de kinderschoenen, en zeker het delen van boten is nog niet iets waar een grote groep bootbezitters mee bezig is. Toch is gedeeld bootbezit te overwegen, denk alleen al aan de kosten van het hebben van een boot. Of wat te denken van booteigenaren die liever het onderhoud zouden delen dan alles altijd maar zelf te moeten doen? En zo zijn er nog wel meer typen mensen die wel een paar maanden achter elkaar booteigenaar willen zijn, maar de rest van het jaar hun boot willen verhuren.

Boot delen opties.

Er zijn allerlei manieren om een boot te delen. Kon je voorheen alleen kopen of huren, nu kun je bijvoorbeeld een boot kopen die voor de tijd dat jij hem niet gebruikt in de verhuur gaat ('buy & charter'). Je kunt met meerdere mensen betalen voor deelgebruik van een nieuwe boot ('fractional ownership'), je eigen boot onderverhuren (onderhuur) of anderen een aandeel in je boot laten kopen ('gedeeld bootbezit'). Of je kunt natuurlijk professioneel een boot huren of verhuren ('professionele verhuur'), dat is als je het goed bekijkt ook een vorm van gedeeld bootbezit. Het schept misschien onduidelijkheid, maar het mooie van deze wirwar aan eigendomsvormen is dat er voor ieder budget wel een oplossing is!

“Zorg dat je precies weet hoe het zit met de verzekering en de zeewaardigheid van de boot”

Boot huren van een particulier.

Het is de vraag of het altijd verstandig is om te huren van een particulier. Want heeft die particulier bijvoorbeeld wel de juiste papieren? En kan die persoon de boot ook wel echt loslaten als jij ermee wegvaart, of wordt er op alle slakken zout gelegd? En ook belangrijk: hoe weet je of de boot van een particuliere verhuurder veilig is? Voor veel mensen is het willen huren van een particulier dan ook vooral een geldkwestie, want vaak is dit goedkoper dan huren via een professioneel botenverhuurbedrijf. Maar of dat opweegt tegen de nadelen valt nog te bezien. Tip: zorg in elk geval dat je precies weet hoe het zit met de verzekering en de zeewaardigheid van de boot als je bij een particulier gaat huren.

Boot delen: juridische tips (zie hierna).

Aan het delen van boten zitten een paar belangrijke haken en ogen. Watersportadvocaat Frits Hommersom geeft juridische informatie en tips.

Handelen als een “goede huisvader”.

“Bij gedeeld bootbezit maken de eigenaren doorgaans op verschillende momenten gebruik van de boot. Helaas heeft in de praktijk niet iedereen dezelfde morele integriteit als het gaat om het gebruik van dat vaartuig. ‘Handelen als goed huisvader’ heet dat. Het is natuurlijk heel vervelend om er achter te komen dat je voorganger een gebroken lijn niet heeft vervangen, de watertanks niet heeft bijgevuld, of voor het gemak een schade niet heeft gemeld. Daarom is het essentieel om goede afspraken te maken over het gebruik van het schip. Dat geldt trouwens niet alleen voor het schip zelf, maar natuurlijk ook voor schade die met het schip wordt veroorzaakt aan derden.”

Verantwoordelijkheid booteigenaar.

“In het aanvaringsrecht is bepaald dat de verplichting tot schadevergoeding ontstaat bij ‘schuld van het schip’. Met andere woorden: ook al stond de eigenaar van het schip op het moment van schade varen niet aan het roer, de aansprakelijkheid ligt (in de praktijk) bij de eigenaar. Zo kan een verhuurder/eigenaar van een pleziervaartuig aansprakelijk worden gehouden voor schade die de huurder met de boot toebrengt aan de boot van een ander.”

“Met een waterdichte aansprakelijkheidsverzekering is er niets aan de hand.”

Aansprakelijkheidsverzekering.

“Realiseer je dus dat je als mede-eigenaar aansprakelijk bent voor schade aan derden bij een aanvaring, óók wanneer je zelf niet als schipper aan het roer staat. De mede-eigenaren zijn ieder hoofdelijk aansprakelijk jegens de benadeelde.

Roekeloosheid van de schipper.

“Dat wordt echter anders, wanneer een bepaalde schade niet gedekt is onder de verzekeringspolis omdat bij de aanvaring bijvoorbeeld sprake was van opzet of roekeloosheid van de schipper. Dan draait de eigenaar zelf op voor de schade en bij meerdere eigenaren is er dan sprake van een zogenaamde hoofdelijke aansprakelijkheid van alle eigenaren (in principe ieder voor een gelijk deel).”

Aansprakelijkheid als mede-eigenaar.

“Dit betekent in de praktijk dat alle mede-eigenaren aansprakelijk zijn voor de schade van een benadeelde partij. Het kan dus zo zijn dat je als mede-eigenaar part noch deel hebt gehad aan een bepaalde schade, maar je dan toch ten opzichte van de wederpartij hoofdelijk (mede)aansprakelijk bent, en zelfs individueel kunt worden aangesproken voor het geheel.”

“Verdeling van de schade kan op basis van ieders aandeel in het eigendom.”

Onderlinge afspraken.

“Let op! Ook al heb je dus als eigenaren onderling afspraken gemaakt over je aandeel bij een aansprakelijkheid (dat heet ‘interne draagplicht’) - bijvoorbeeld op basis van de mate van verantwoordelijkheid voor het ontstaan van de schade, of op grond van het percentage dat je mede-eigenaar bent - kan de eisende partij er toch voor kiezen om het volledige bedrag bij een (of meerdere) eigenaren te vorderen.”

Aandeel in het eigendom.

“Heeft één van de eigenaren de schade volledig betaald, dan kan hij het gedeelte dat niet voor zijn rekening komt incasseren bij zijn mede-eigenaren. In juridisch jargon noemen we dat een ‘regres vordering’. Dat kan bijvoorbeeld op grond van de onderlinge afspraak dat degene die schade heeft veroorzaakt deze ook volledig voor zijn rekening moet nemen, en dus de andere eigenaren compenseert/vrijwaart voor die door hem veroorzaakte schade. Een andere grondslag voor de verdeling van de schade tussen de mede-eigenaren kan gaan op basis van ieders aandeel in het eigendom. Stel dat vier mensen allemaal voor 25% eigenaar zijn, dan moet ieder ook voor 25% bijdragen in de schade.”

Onderlinge verhoudingen.

“De bedoeling van de wetgever bij de regres vordering was dat op deze manier de benadeelde partij buiten de onderlinge afspraken van de eigenaren blijft, en zonder aanzien des persoons zijn vordering kan verhalen op iedere eigenaar. Juridisch gezegd: ‘iedere eigenaar is hoofdelijk voor het geheel aansprakelijk’. Wanneer echter een van de eigenaren niet in staat is om op zijn beurt de schade te betalen aan degene die is aangesproken, is dat zuur voor degene die alles heeft betaald, en de onderlinge verhoudingen zullen dan ongetwijfeld verslechterd zijn.”

Vormen van boot delen.

Er zijn verschillende manieren van bootdelen, met allemaal hun eigen voor- en nadelen. We zetten de belangrijkste afwegingen op een rijtje.

Gedeeld bootbezit.

Platforms die echt gericht zijn op het ondersteunen van het onderling delen van een boot zijn er amper (of functioneren nog niet naar behoren). De platforms die er zijn faciliteren het onderverhuren van je boot, maar de boot zal altijd het eigendom blijven van degene die al eigenaar was. Internationaal zijn er wel enkele voorbeelden van ‘echte’ bootdeelplatforms:

Voordelen: Niet meer alleen zelf verantwoordelijk voor de boot; Tegen minder kosten toch (deel)eigenaar van een boot.

Nadelen: Verzekeringskwesties bij schade en dergelijk zijn ingewikkelder; Beperkte beschikbaarheid van de boot.

Onderhuur.

Net zoals je via Airbnb woonruimte kunt verhuren, gaat het hierbij om het verhuren van je eigen schip aan derden. Vaak voor kortlopende verhuur, en er wordt meestal gerekend in dagprijzen.

Voordelen: Goede inkomsten mogelijk; Platform zorgt voor administratieve afhandeling.

Nadelen: Onbekende (onervaren?) gebruikers, dus meer risico op schade; Verzekeringskwesties e.d. zijn vaak voor eigen rekening.

Fractioneel ownership.

Verschillende eigenaren van een boot die in beheer blijft van een bedrijf, dat ook het onderhoud en dergelijke op zich neemt. Meestal gaat het om een abonnementsvorm waarbij iedereen recht heeft op een bepaalde mate van gebruik.

Voordelen: Kan goedkoper zijn dan eigendom; Geen zorgen over onderhoud, stalling e.d.

Nadelen: Boot blijft in eigendom van het bedrijf; Beschikbaarheid heeft beperkingen.

Buy & Charter.

Een hybride oplossing waarbij je een nieuwe boot koopt, die voor de tijd dat je hem niet gebruikt in de verhuur gaat. Een deel van de inkomsten van de verhuur gaat naar het overkoepelde bedrijf. Een bekende constructie in de wintersport.

Voordelen: Levert specifieke financiële voordelen op; Schip is ruim beschikbaar voor vakanties e.d.

Nadelen: Schip wordt gebruikt door onbekenden; Kan over het algemeen alleen met nieuwe boten.

Collective ownership.

Dit lijkt een vorm van huren, maar het verschil is dat het een huurvorm is tegen kostprijs en het onderhoud gezamenlijk gedaan moet worden.

Voordelen: Goedkoop gebruik maken van verschillende boten; Kosten zijn laag.

Nadelen: Geen eigenaarschap; Beperkingen in gebruik.

Gewone verhuur.

Als je het goed bekijkt is gewone verhuur niet heel anders dan huren van of aan een particulier. Zowel particulieren als bedrijf verhuren vaak via dezelfde platforms. Het grote verschil zit hem meestal aan de ene kant in de prijs, en aan de andere kant in de professionaliteit van de verhuurder.

Voordelen: Professionaliteit van de verhuurder; Verzekeringen meestal op orde; Risico's zijn vaak af te kopen.

Nadelen: Kan duurder zijn dan particuliere verhuur; Geen eigenaarschap.

Het online artikel is te vinden op: <https://vakantiesophetwater.nl/verhalen/boot-huren-particulier>.